II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
της 13ης Ιουλίου 1990
σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΟΚ

(IV/32.009 — Elopak/Metal Box — Odin)

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(90/410/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τον κανονισμό αριθ. 17 του Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτο κανονισμό εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, και ιδίως το άρθρο 2,

την κοινοποίηση των συμφωνιών που αναφέρονται στη συνέχεια και την αίτηση για έκδοση αρνητικής πιστοποίησης που υποβλήθηκαν από κοινού την 1η Αυγούστου 1986 από τις επιχειρήσεις Elopak A/S, Lierstanda, Νορβηγία, (στο εξής «Elopak»), Elopak Ltd., Hertfordshire, Ηνωμένο Βασίλειο, Metal Box plc, Berkshire, Ηνωμένο Βασίλειο, (στο εξής «Metal Box») και Odin Developments Ltd., (στο εξής «Odin»), Hertfordshire, Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με τη σύσταση μιας κοινής επιχείρησης, Odin· οι εν λόγω συμφωνίες μετόχων υπογράφησαν στις 23 Απριλίου και περιλαμβάνουν, κυρίως, μια συμφωνία μετόχων που αναφέρεται στην Odin, δύο άδειες εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας (know-how) και δύο συμφωνίες έρευνας και ανάπτυξης,

την περίληψη της κοινοποίησης που δημοσιεύθηκε [2] βάσει του άρθρου 19 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 17,

μετά από διαβούλευση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων,

Εκτιμώντας ότι:

I. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Α. Αντικείμενο της απόφασης

(1) Η παρούσα απόφαση αναφέρεται στις συμφωνίες μεταξύ Elopak και Metal Box. Αντικείμενο των συμφωνιών είναι η σύσταση της εταιρείας Odin κοινής ιδιοκτησίας της Elopak και της Metal Box, η οποία πρόκειται να πραγματοποιήσει έρευνα και ανάπτυξη ενός δοχείου με βάση από χαρτόνι και ξεχωριστό κάλυμμα, το οποίο δύναται να πληρούται, σε άσηπτες συνθήκες με τρόφιμα που έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία UHT (πολύ υψηλής θερμοκρασίας). Η Odin πρόκειται επίσης να μελετήσει τα μηχανήματα και την τεχνολογία για την πλήρωση αυτών των νέων δοχείων και, αν έχει επιτυχία, να αναλάβει την παραγωγή και τη διανομή των νέων δοχείων και των μηχανών πληρώσεως.

(2) Αντικείμενο της κοινοποίησης είναι η εφαρμογή στην περίπτωση αυτή της διαδικασίας που προβλέπεται από το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 418/85 της Επιτροπής της 19ης Δεκεμβρίου 1984 για την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών έρευνας και ανάπτυξης [3]. Στην περίπτωση που δεν εφαρμοστεί η εν λόγω διαδικασία, τα συμβαλλόμενα μέρη ζητούν, σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 4 του κανονισμού αριθ.

[1] ΕΕ αριθ. 13 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.
[2] ΕΕ αριθ. C 215 της 13. 8. 1987, σ. 3.
[3] ΕΕ αριθ. L 53 της 22. 2. 1985, σ. 5.

17 αρνητική πιστοποίηση ή απαλλαγή βάσει του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης.

Β. **Τα συμβαλλόμενα μέρη**

(3) Elopak. Ο όμιλος των εταιρειών Elopak είναι νορβηγικός και ασκεί δραστηριότητες κυρίως στην Ευρώπη αλλά επίσης στην Αφρική, στη Μέση Ανατολή και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής για την κατασκευή και πώληση χαρτοκυτίων που χρησιμοποιούνται στις συσκευασίες και τη διανομή των βιομηχανικών κλάδων γαλακτοκομικών προϊόντων και ειδών διατροφής. Επίσης, προμηθεύει και τοποθετεί εξοπλισμό στον τομέα των ολοκληρωμένων συστημάτων για πλήρωση, συσκευασία και μεταφορά των χαρτοκυτίων αυτών. Μέχρι πρόσφατα, η Elopak δεν κατασκεύαζε τις ίδιες τις μηχανές πληρώσεως, αλλά ενεργούσε σαν διανομέας ορισμένων κατασκευαστών μηχανημάτων πληρώσεως. Η Elopak προμηθεύει, κυρίως, χαρτοκυτία για γάλα και σε μικρότερο βαθμό, για χυμούς, κρασί και νερό. Τα χαρτοκυτία γάλακτος που παράγει προορίζονται αποκλειστικά σχεδόν για το παστεριωμένο (νωπό) γάλα που διατηρείται στα ράφια των καταστημάτων μόνο επί μερικές ημέρες. Η Elopak ήταν διανομέας για την Liquipak International Inc. (Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής) μηχανών καταλλήλων για την πλήρωση χαρτοκυτίων σε άσηπτες συνθήκες επεξεργασμένου σε πολύ υψηλή θερμοκρασία (UHT) γάλακτος, με δυνατότητα να διατηρείται στα ράφια των καταστημάτων επί μερικούς μήνες. Η συμφωνία διανομής όμως έληξε. Το 1988 η Elopak απέκτησε την Purepak, το τμήμα των μηχανών συσκευασίας της Excello (Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής), για την οποία ενεργούσε σαν διανομέας για τις μηχανές της πλήρωσης νωπών προϊόντων. Η Purepak είχε επίσης προσπαθήσει να αναπτύξει μηχανές συσκευασίας σε άσηπτες συνθήκες. Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών του ομίλου Elopak (περιλαμβανομένης της Elopak Ltd) ήταν περίπου 300 εκατομμύρια Ecu το 1985. Η Elopak διαπραγματεύεται τώρα με την British Technology Group (BTG) για μια άδεια εκμετάλλευσης της νέας BTG τεχνολογίας που ανταποκρίνεται κατά ιδανικό τρόπο στην αποστείρωση προσχηματισμένων χαρτοκυτίων όπως αυτό της Elopak με πυραμιδωτό κάλυμμα και που ήταν η τεχνολογία που χρησιμοποιήθηκε στις μηχανές της Liquipak ([1]).

(4) Metal Box. Ο όμιλος εταιρειών Metal Box, βρετανικής καταγωγής, έχει δραστηριότητες σε διάφορους βιομηχανικούς κλάδους (συσκευασίες), κεντρική θέρμανση και ανεξίτηλες εκτυπώσεις σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο κεντρικός πυρήνας των εργασιών της στον τομέα των συσκευασιών περιλαμβάνει όχι μόνο τα συνήθη μεταλλικά δοχεία (κονσέρβες) για τρόφιμα και ποτά, αλλά επίσης και πλαστικές φιάλες πολυαιθυλενίου, γενικές πλαστικές συσκευασίες, πώματα και σφραγίσεις. Τα περισσότερα είδη τροφίμων σε μεταλλικά δοχεία πληρούνται με αποστειρωτική μέθοδο, αλλά η Metal Box διαθέτει μια ασηπτικά πληρούμενη «κονσέρβα γάλακτος» (δοχείο πολυπροπυλενίου με πώμα αλουμινίου) που έχει τη δυνατότητα να διατηρείται επί πολύ χρόνο στις αποθήκες, ακόμη και για το γάλα. Η Metal Box διαθέτει δικό της κέντρο έρευνας και ανάπτυξης, που καλύπτει ποικίλα υλικά και μεθόδους συσκευασίας. Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών του ομίλου Metal Box ανερχόταν το 1985/86 σε 1 520 εκατομύρια Ecu. Τον Οκτώβριο του 1988 η Επιτροπή ενέκρινε μια συμφωνία συγχώνευσης μεταξύ της Metal Box και της Carnaud για τις δυνατότητές τους στη συσκευασία (μεταλλικά και πλαστικά κιβώτια-containers). Μια σημαντική διαρθρωτική αλλαγή στην ευρωπαϊκή βιομηχανία συσκευασίας επήλθε σαν συνέπεια αυτής της συναλλαγής, βάσει της οποίας η Carnaud και η Metal Box συμφώνησαν να ιδρύσουν μια νέα μεγαλύτερη διεθνή εταιρεία συσκευασίας που θα ονομάζεται CMB Packaging στην οποία κάθε μέρος θα κατέχει 25,5 % του μετοχικού κεφαλαίου, το δε υπόλοιπο των μετοχών θα διανεμηθεί ως επί το πλείστον στο κοινό. Ο συνδυασμένος κύκλος εργασιών του νέου ομίλου είναι πάνω από 3,1 δισεκατομμύρια Ecu περίπου. Θα έχει στην ιδιοκτησία της 170 εργοστάσια σε 26 χώρες και θα προσλάβει 35 000 περίπου εργαζόμενους σε διεθνή κλίμακα.

Γ. **Συμφωνίες**

Τα ουσιώδη στοιχεία των συμφωνιών που κοινοποιήθηκαν στις 23 Απριλίου 1986, συνοψίζονται παρακάτω.

(5) Η Elopak και η Metal Box ιδρύουν μια αορίστου χρόνου κοινής κατά 50 % ιδιοκτησίας εταιρεία, την Odin, για την έρευνα, ανάπτυξη και, σε περίπτωση επιτυχίας, τελικά εκμετάλλευση (δηλαδή κατασκευή και διανομή) μιας νέας μορφής συσκευασίας από χαρτόνι με ξεχωριστό κάλυμμα, (ένα ελασματοποιημένο μεταλλικό κάλυμμα), καθώς και των μηχανών πληρώσεως και πωματισμού και της τεχνολογίας που είναι συναφής με τη νέα αυτή συσκευασία. Η νέα συσκευασία χρησιμεύει για σταθεροποιημένα κατά το χρόνο αποθήκευσης συγκεκριμένα είδη διατροφής, επεξεργασμένα με τη μέθοδο UHT (όχι σε υγρά μορφή) που θα γεμίζονται σε άσηπτες συνθήκες. Αυτό το νέο προϊόν και τα συναφή νέα μηχανήματα πληρώσεως, σφραγίσεως, και διαχείρισης, καθώς και η νέα τεχνολογία, συνιστούν το πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας. Η Odin θα ευρίσκεται υπό τον έλεγχο ενός συμβουλίου που θα αποτελείται από ίσο αριθμό εκπροσώπων της Elopak και της Metal Box.

(6) Η Metal Box και η Elopak παραχωρούν άδειες εκμεταλλεύσεως στην Odin, για ολόκληρο τον κόσμο, όλων των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που κατέχουν (κατοχυρωμένης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και μη) και τα οποία σχετίζονται με τα αντικείμενα της συμφωνίας. Και οι δύο μητρικές επιχειρήσεις θα χορηγήσουν παρόμοια άδεια στην Odin για κάθε νέο δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας που είναι δυνατόν να αποκτήσουν. Η Odin δεν θα χρησιμοποιεί τα εν λόγω δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας για κανένα άλλο σκοπό πέραν αυτού που προβλέπεται από τη συμφωνία και πρόκειται να διατηρήσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας αυτού του είδους. Η Odin θα έχει την ιδιοκτησία των όποιων βελτιώσεων πραγματοποιήσει σ' αυτά τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

(7) Στα πλαίσια των συμφωνιών, η Odin θα έχει το αποκλειστικό δικαίωμα της εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που μεταβιβάζεται από τις μητρικές επιχειρήσεις και κάθε βελτίωση που είναι δυνατόν η ίδια να επιφέρει. Καθώς η αποκλειστικότητα της Odin εκτείνεται μόνο στο πεδίο των συμφωνιών πρέπει να αντιμετωπισθεί σαν αποκλειστικότητα χρήσεως. Αν η Odin αποφα-

([1]) Βλέπε απόφαση 88/501/ΕΟΚ της Επιτροπής της 26ης Ιουλίου 1988 σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης ΕΟΚ (IV/31043-Tetrapak I BTG licence), ΕΕ αριθ. L 272 της 4. 9. 1988 σ. 27.

σίσει να μην προβεί σε εκμετάλλευση της νέας τεχνολογίας σε συγκεκριμένη χώρα, οι μητρικές επιχειρήσεις έχουν το δικαίωμα να εκμεταλλευθούν την τεχνολογία στη χώρα αυτή όταν προσφερθεί αυτού του είδους η ευκαιρία από την Odin σε τρίτους ενδιαφερόμενους.

(8) Οι μητρικές εταιρείες μπορούν να δέχονται από την Odin μη αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης (χωρίς το δικαίωμα περαιτέρω μεταβίβασής της) οποιασδήποτε τελειοποίησης που θα πραγματοποιηθεί από την Odin υπό τον όρο ότι:

— η χρήση ή εκμετάλλευση τέτοιων βελτιώσεων δεν είναι δυνατόν να θίγει την Odin (δηλαδή επιτρέπονται όλες οι χρήσεις, που είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής της συμφωνίας)

ή

— η Odin αποφασίζει να μην εκμεταλλευθεί την τεχνολογία αυτή για τους δικούς της σκοπούς.

(9) Η Elopak και η Metal Box είναι ελεύθερες να προβούν σε έρευνες και ανάπτυξη ή σε εκμετάλλευση, είτε ανεξάρτητα είτε σε συνεργασία με τρίτο ενδιαφερόμενο, στον τομέα των μονάδων συσκευασίας για σταθεροποιημένα αποθηκευόμενα συγκεκριμένα είδη τροφίμων, υπό τον όρο ότι δεν θα χρησιμοποιούν είτε την τεχνογνωσία του αντισυμβαλλόμενου στο πλαίσιο της Odin, είτε τις όποιες βελτιώσεις έχει πραγματοποιήσει η Odin, εκτός αντιθέτων διατάξεων που προβλέπονται στις συμφωνίες.

(10) Σε περίπτωση αδιεξόδου, καταγγελία της συμφωνίας ή διαφωνίας ως προς τον τρόπο με τον οποίο η Odin θα πρέπει να συνεχίσει τη λειτουργία της ή θα εκμεταλλεύεται το νέο προϊόν, και εφόσον οι διαφορές αυτές δεν μπορούν να ρυθμιστούν, έχουν προβλεφθεί ορισμένες ρυθμίσεις για να μπορεί καθένας από τους συμβαλλόμενους να εξαγοράσει τις μετοχές του άλλου. Στις περιπτώσεις αυτές, συμφωνείται ότι ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη (που προσδιορίζεται από το είδος της καταγγελίας και τη φύση της διαφοράς) θα κάνει προσφορά για τις μετοχές του στον άλλο συμβαλλόμενο. Αν η προσφορά αυτή δεν γίνει δεκτή, ο προσφέρων θα υποχρεούται να εξαγοράσει τις μετοχές του αντισυμβαλλόμενου στην τιμή της αρχικής του προσφοράς.

(11) Σε περίπτωση τέτοιας διαλύσεως της εταιρείας ή πωλήσεως των μετοχών, θα δοθούν οι παρακάτω μη αποκλειστικές δωρεάν (χωρίς την καταβολή δικαιωμάτων) άδειες:

— η Odin θα δώσει την άδεια στον πωλητή των μετοχών να χρησιμοποιεί όλες της βελτιώσεις της,

— ο αγοραστής θα παραχωρήσει όλα τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του στον πωλητή ο οποίος θα τη χρησιμοποιεί μόνο στον καλυπτόμενο από τη συμφωνία τομέα.

Παρόμοιες αμοιβαίες άδειες εκμετάλλευσης θα παραχωρηθούν μεταξύ των δύο μητρικών εταιρειών σε περίπτωση εκκαθάρισης της Odin.

(12) Σε περίπτωση τέτοιας διάλυσης, πώλησης ή εκκαθάρισης, επί διάστημα πέντε ετών ούτε η Elopak ούτε η Metal Box δεν θα χρησιμοποιούν την αποκλειστική τεχνογνωσία του αντισυμβαλλομένου τους, ή τις βελτιώσεις που επέφερε η Odin συνεργαζόμενες με ανταγωνιστή του εν λόγω αντισυμβαλλομένου τους.

(13) Εκτός αν άλλως ορίζει η συμφωνία, κανένας από τους συμβαλλόμενους δεν δύναται να πωλεί ή να διαθέτει τις μετοχές του στην Odin χωρίς τη συγκατάθεση του άλλου μέρους. Ακόμη και μετά τη διάλυση και πώληση που αναφέρεται ανωτέρω στο σημείο 10, ο αγοραστής των μετοχών δεν θα μεταβιβάζει, επί διάστημα πέντε ετών, τις οποιεσδήποτε μετοχές στην Odin ή σε οποιαδήποτε τρίτη επιχείρηση, χωρίς πρώτα να τις προσφέρει με τους ίδιους όρους στον αρχικό πωλητή.

(14) Όλες οι πληροφορίες που κοινοποιούνται στην Odin ή στον ένα συμβαλλόμενο από τον άλλο βάσει των συμφωνιών αυτών, θα θεωρούνται εμπιστευτικές. Οι Elopak και η Metal Box θα πραγματοποιούν επίσης, έναντι αμοιβής και βάσει συμβάσεως, εργασίες έρευνας και ανάπτυξης που παραγγέλει η Odin. Η Odin θα είναι δικαιούχος κάθε δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας που θα προκύψει στη διάρκεια τέτοιων εργασιών αναλαμβανομένων κατά της συμβάσεως. Η Elopak και η Metal Box θα τηρούν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα όλων των πληροφοριακών στοιχείων που θα κοινοποιούνται ή θα αναπτύσσονται βάσει των συμβάσεων αυτών.

Δ. Τα προϊόντα και η αγορά

(15) Υπάρχει πρόθεση το νέο προϊόν να βασίζεται στο χαρτοκυτίο με πυραμιδωτή κορυφή της Elopak, που κατασκευάζεται από τεμάχια χαρτονιού, επενδυμένα με φύλλο πολυαιθυλενίου ή αλουμινίου και θα έχει ένα ξεχωριστό κάλυμμα). Θα μπορεί να πληρούται και να σφραγίζεται ασηπτικά, έτσι ώστε να μπορεί να χρησιμοποιείται για τη συσκευασία ειδών διατροφής που περιέχουν κομμάτια που είναι επεξεργασμένα με τη μέθοδο UHT. Επίσης, παράλληλα με το νέο προϊόν πρόκειται να αναπτυχθεί ο συναφής εξοπλισμός αποστείρωσης, πλήρωσης, σφράγισης και αποθήκευσης, ο οποίος πρέπει να είναι πλήρως προσαρμοσμένος για το νέο προϊόν και τη μέθοδο πωλήσεως και σφραγίσεως που μένει να αναπτυχθεί. Τα συσκευαζόμενα στο νέο προϊόν τρόφιμα θα μπορούν να παραμένουν στις αποθήκες των καταστημάτων επί αρκετούς μήνες. Αναμένεται ότι η μέθοδος επεξεργασίας UHT θα επηρεάζει την ποιότητα των συσκευαζόμενων τροφίμων λιγότερο από την αποστειρωτική μέθοδο που χρησιμοποιείται στην κονσερβοποιία. Ένα πρωτότυπο μηχανής πληρώσεως έχει ήδη αναπτυχθεί και η Odin σκοπεύει να προσκαλέσει πελάτες για να θέσουν το πρωτότυπο υπό δοκιμή.

(16) Δεν έχει ακόμη αναπτυχθεί η σχετική αγορά για το προϊόν ούτε έχει δοκιμασθεί η αποδοχή εκ μέρους των καταναλωτών, αν και στις χρήσεις του νέου προϊόντος θα περιλαμβάνονται οι ζωμοί, οι σάλτσες, η γέμιση πίτας, τα φρούτα, τα λαχανικά, οι παιδικές τροφές, τα ζυμαρικά και οι τροφές για κατοικίδια ζώα. Στην περίπτωση αυτή, το νέο προϊόν, αν αναπτυχθεί επιτυχώς θα μπορούσε να αποτελέσει ένα κατάλληλο τεχνικό υποκατάστατο κυρίως για τα μεταλλικά δοχεία, αλλά επίσης τα γυάλινα δοχεία (βάζα) και ορισμένα χαρτοκυτία «παραλληλεπίπεδου» τύπου που μπορούν να πληρούνται με υγρά και ημιστερεά προϊόντα επεξεργασμένα με τη μέθοδο UHT σε άσηπτες συνθήκες.

(17) Οι αγορές για τις συσκευασίες με τις οποίες το νέο προϊόν φαίνεται ότι θα βρεθεί σε ανταγωνισμό έχουν ολιγοπωλιακή διάρθρωση: για τα μεταλλικά κουτιά η Nacanco, η Continental Can, η American Can, η PLM (σουηδικής καταγωγής) και η C.M.B. Packaging που αναφέρθηκε πάραπάνω για τα γυάλινα δοχεία (βάζα) η Owners Illinois, η St. Gobain και η PLM για τα «παραλληλεπίπεδα» χαρτοκυτία η Tetrapak και η PKL (Γερμανίας).

(18) Το μεταφορικό κόστος των μεταλλικών δοχείων και των γυάλινων βάζων, όχι όμως των παραλληλεπιπέδων χαρτοκυτίων, περιορίζει τη γεωγραφική έκταση της σχετικής αγοράς. Το νέο προϊόν, όπως το υπάρχον χαρτοκυτίο της Elopak με πυραμιδωτό κάλυμμα, πρόκειται κατά πάσα πιθανότητα να μεταφέρεται σε μορφή επιπέδων χαρτονιών χωριστά από τα καλύμματα. Η απόσταση, στην οποία θα μπορεί έτσι να μεταφέρεται οικονομικά, θα είναι μάλλον μεγαλύτερη από αυτήν που είναι σήμερα δυνατή όσον αφορά τα μεταλλικά δοχεία και τα γυάλινα βάζα. Η ύπαρξη αυτών των άλλων ανταγωνιστών, ακόμη και στα πλαίσια ολιγοπωλιακής δομής της αγοράς, και το γεγονός ότι το μεταφορικό κόστος του νέου προϊόντος πρόκειται μάλλον να μη περιορίσει αισθητά τη γεωγραφική έκταση της σχετικής αγοράς, σημαίνουν ότι η ίδρυση της Odin δεν θα οδηγήσει σε σημαντικά αποτελέσματα σταγανοποίησης της αγοράς.

(19) Το νέο προϊόν δεν θα ανταγωνίζεται, τα σημερινά δοχεία με πυραμιδωτό κάλυμμα που χρησιμοποιεί η Elopak για το νωπό γάλα. Εν πάση περιπτώσει, στην αγορά αυτή υπάρχουν αρκετοί ανταγωνιστές περιλαμβανομένης της Tetrapak που διαθέτει δική της τεχνολογία.

Ε. **Παρατηρήσεις τρίτων μερών**

(20) Δεν παρελήφθησαν γραπτές παρατηρήσεις κατά την περίοδο που τάχθηκε από την ανακοίνωση της Επιτροπής και που δημοσιεύθηκε σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 17.

ΙΙ. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Α. **Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 418/85**

(21) Τα μέρη ζήτησαν να υπαχθούν στη διαδικασία του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 418/85. Ωστόσο, οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες δεν πληρούν τους αναγκαίους όρους για την απλοποιημένη αυτή διαδικασία η οποία δεν εφαρμόζεται σε κοινές επιχειρήσεις όπως η Odin η οποια εκτείνεται όχι μόνο στην παραγωγή αλλά και διανομή. Επιπλέον, μια τέτοια αίτηση προϋποθέτει ότι οι συμφωνίες θα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 1 πράγμα που δεν συμβαίνει εν προκειμένω, με αποτέλεσμα η αιτηθείσα αναγνώριση του συμβιβάσιμου των κοινοποιηθεισών συμφωνιών να πρέπει να αποφασιστεί με απόφαση ατομικής αρνητικής πιστοποίησης.

α) Η Odin θα αναλάβει τη διανομή των νέων προϊόντων και η κοινή αυτή διανομή δεν καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 418/85 [βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο δ)]. Επιπλέον το άρθρο 2 στοιχείο ε) υποχρεώνει κάθε κοινή επιχείρηση στην οποία έχει ανατεθεί η κατασκευή των προϊόντων να προμηθεύει μόνο στους συμβαλλόμενους· υποχρέωση που δεν πληρείται εφόσον στην Odin και όχι στις μητρικές εταιρείες έχει ανατεθεί μόνο η διανομή. Κατά συνέπεια, εφόσον οι συμφωνίες δεν πληρούν τους όρους του άρθρου 2, η απλοποιημένη διαδικασία του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 418/85 δεν μπορεί να εφαρμοστεί.

β) Για τους λόγους που αναπτύσσονται παρακάτω, το άρθρο 85 παράγραφος 1 δεν μπορεί να εφαρμοστεί ούτε στη δημιουργία της κοινής επιχείρησης (διότι οι μητρικές εταιρείες δεν είναι ούτε ανταγωνιστικές ούτε δυνητικοί ανταγωνιστές) ούτε σε οποιεσδήποτε επιμέρους διατάξεις των συμφωνιών αυτών. Ως εκ τούτου, οι συμφωνίες δεν είναι απαραίτητο να τύχουν απαλλαγής κατά το άρθρο 85 παράγραφος 3 αλλά μόνον αρνητικής πιστοποίησης.

Β. **Άρθρο 85 παράγραφος 1**

(22) Η Odin ανήκει και ελέγχεται από κοινού εξίσου και από τις δύο μητρικές επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου, η κοινή επιχείρηση πρέπει να εξεταστεί σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 1.

(23) Αν κατά το χρόνο της κοινοποίησης τόσο το προϊόν όσο και η αγορά του βρίσκονταν υπό διαμόρφωση, μπορεί να θεωρηθεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά είναι η Κοινότητα. Είναι δύσκολο να ορισθεί ακριβώς η σχετική αγορά του προϊόντος στην οποία το νέο προϊόν θα ανταγωνισθεί. Θεωρείται, ότι αυτό το προϊόν μπορεί να αποτελέσει ένα κατάλληλο τεχνικό υποκατάστατο για τη συσκευασία σταθεροποιημένων ειδών διατροφής που είναι επεξεργασμένα με τη μέθοδο UHT και γεμίζονται σε άσηπτες συνθήκες (συμπεριλαμβανομένων και των ευρισκομένων σε ημιυγρά κατάσταση αλλά όχι και των ευρισκομένων σε υγρά κατάσταση). Αν και το προϊόν θα αποτελεί μάλλον ένα τεχνικό υποκατάστατο για τα μεταλλικά δοχεία, τα γυάλινα δοχεία (βάζα) και ορισμένα χαρτοκυτία «παραλληλεπιπέδου» τύπου, η προτίμηση των καταναλωτών, ωστόσο, μπορεί να οδηγήσει ακόμη και στην ανάπτυξη ίδιας αγοράς του προϊόντος.

(24) Στην περίπτωση αυτή για τους παρακάτω λόγους καταδεικνύεται ότι κατά το χρόνο σύναψης των συμφωνιών:

— η Elopak και Metal Box δεν ήσαν πραγματικοί ή δυνητικοί ανταγωνιστές στη σχετική αγορά του προϊόντος και

— η ανάπτυξη του προϊόντος σε κάθε μέρος χωριστά δεν ήταν καθόλου δυνατή.

(25) Η Elopak δεν διαθέτει μια πλήρη σειρά δική της ή εντελώς δοκιμασμένη τεχνολογία στον τομέα συσκευασίας με πλήρωση επεξεργασμένων με τη μέθοδο UHT ειδών διατροφής τόσο για μηχανές όσο και για χαρτοκυτία. Ως διανομέας των ασηπτικών μηχανών της Liquipak, δεν έχει πρόσβαση στη διά διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας προστατευόμενη τεχνολογία που εμπεριέχεται στις μηχανές αυτές οι οποίες αφορούν μόνο χαρτοκυτία περιέχοντα υγρά. Η τεχνογνωσία της Elopak, η οποία αφορά κατά κύριο λόγο χαρτοκυτία περιέχοντα υγρά, δεν είναι αρκετή για να της επιτρέψει να αναπτύξει μόνη της το νέο προϊόν για την πλήρωση χαρτοκυτίων σε άσηπτες συνθήκες με χωριστό κάλυμμα για συγκεκριμένα προϊόντα. Ακόμη και η πρόσβαση στην τεχνολογία BTG θα συντελέσει μόνο στην ανάπτυξη της τεχνογνωσίας της για την αποστείρωση των χαρτοκυτίων.

Η Metal Box δεν διαθέτει πείρα ως προς τα χαρτοκυτία ειδών διατροφής που θα χρησιμοποιηθούν ως βάση του νέου προϊόντος. Είναι απαραίτητη η ειδική τεχνογνωσία ως προς τα χαρτοκυτία προκειμένου να υπάρξει αντοχή κατά τη διαδικασία πλήρωσης και ταυτόχρονα να συγκρατηθεί η στερεότητα και να διατηρηθούν στα ράφια τα προϊόντα για μερικούς μήνες. Τα χαρτοκυτία αυτά πρέπει πάντως να προσαρμοστούν ώστε να είναι σε θέση να δέχονται ένα ελασματοποιημένο μεταλλικό κάλυμμα.

Κανένα μέρος δεν μπορεί σε σύντομο χρονικό διάστημα να μπει στην αγορά μόνο του καθώς μια τέτοια είσοδος θα απαιτούσε μια γνώση της τεχνολογίας του άλλου μέρους η οποία δεν θα μπορούσε να αναπτυχθεί χωρίς σημαντική και χρονοβόρα επένδυση.

Η πείρα της Metal Box και της Elopak και τα κεφάλαια που διαθέτουν είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη του νέου προϊόντος που θα αποτελέσει συνδυασμό της τεχνικής και εμπορικής τεχνογνωσίας τους αντίστοιχα. Οι τεχνικοί κίνδυνοι που ενέχει η ανάληψη έρευνας για ένα νέο είδος προϊόντος που θα πρέπει ακόμη να δοκιμαστεί και συνεπάγεται την ανάπτυξη από κάθε συνεταίρο ενός ολόκληρου νέου τομέα τεχνολογίας, καθώς και οι κίνδυνοι που επάγεται η ανάπτυξη νέων αναγκαίων μηχανών πλήρωσης, σφράγισης και ελέγχου, είναι εύλογο ότι θα εμπόδιζαν κάθε μέρος να επιχειρήσει να αναλάβει μόνο του την έρευνα και ανάπτυξη του προϊόντος αυτού. Επιπλέον, σημαντικοί εμπορικοί κίνδυνοι ανακύπτουν όχι μόνο ως προς την απόκτηση της εμπιστοσύνης του τελικού καταναλωτή για το νέο χαρτοκυτίο αλλά ακόμη και για να πεισθούν οι εταιρείες επεξεργασίας συσκευασίας ειδών διατροφής να επενδύσουν στον ακριβό νέο εξοπλισμό συσκευασίας και σφράγισης που θα είναι αναγκαίος αναπόφευκτα για το νέο προϊόν. Ακόμη, η Odin θα πρέπει να παρέχει άμεσες υπηρεσίες μετά την πώληση και υπηρεσίες συντήρησης, για τον εξοπλισμό πλήρωσης και σφράγισης που απαιτούν οι εταιρείες επεξεργασίας ειδών διατροφής εάν πειστούν να επενδύσουν στο νέο εξοπλισμό. Ουσιαστικής σημασίας είναι και βοηθητικές υπηρεσίες για να αποφεύγονται διακοπές και καθυστερήσεις, οι οποίες μπορεί να έχουν μεγάλο κόστος λόγω καταστροφής ειδών διατροφής.

Κατά συνέπεια, με το συνδυασμό της τεχνογνωσίας κάθε μέρους μειώνονται σημαντικά οι πιθανοί τεχνικοί κίνδυνοι και περιορίζεται έτσι το οικονομικό βάρος λόγω της από κοινού ανάληψής του.

(26) Σε δραστηριότητες εκτός του πεδίου της κοινής επιχείρησης, τα μέρη δεν είναι ούτε ανταγωνιστές ούτε δυνητικοί ανταγωνιστές. Η Elopak είναι κατασκευαστής χαρτοκυτίων για νωπά ή παστεριωμένα υγρά, αγορά στην οποία η Metal Box δεν έχει συμφέροντα. Ως εκ τούτου, η δημιουργία της Odin δεν θα έχει επιπτώσεις σε κάποια πραγματική ή δυνητική ανταγωνιστική σχέση μεταξύ των μητρικών εταιρειών. Η Odin μπορεί, ωστόσο, να καταστεί ανταγωνιστής της Metal Box, σημείο το οποίο εξετάζεται παρακάτω.

(27) Η σύσταση της Odin δεν μπορεί να οδηγεί σε αποκλεισμό παρόμοιων δυνατοτήτων δυνητικών ανταγωνιστών. Όπως αναφέρθηκε, μέχρι να παραχθεί και να τεθεί επιτυχώς σε εμπορία το προϊόν, είναι δύσκολο να λεχθεί σε ποια σχετική αγορά προϊόντος θα ανταγωνιστεί αποτελεσματικότερα. Ανεξάρτητα από την αβεβαιότητα αυτή, υπάρχουν αρκετοί άλλοι πολύ μεγάλοι κατασκευαστές μεταλλικών δοχείων στην Κοινότητα, οι οποίοι διαθέτουν τουλάχιστον ισοδύναμη τεχνική τεχνογνωσία με τη Metal Box. Στην αγορά χαρτοκυτίων, η Elopak είναι μόνο μία από τις αρκετές εταιρείες που χρησιμοποιούν την τεχνολογία Excello σε μη αποκλειστική βάση. Επιπλέον, η Tetrapak, ειδικότερα, με πολύ μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς, διαθέτει όχι μόνο ίδια τεχνολογία ισοδύναμη προς την τεχνολογία της Elopak για το νωπό γάλα, αλλά επίσης και σηπτική τεχνολογία για χαρτοκυτία μορφής «πλίνθου» τα οποία ήδη χρησιμοποιούνται σε περιορισμένο βαθμό για είδη διατροφής επεξεργασμένα με τη μέθοδο UHT. Η PKL διαθέτει επίσης αυτήν την τεχνική δυνατότητα.

(28) Δεδομένου ότι τα μέρη δεν μπορούν πράγματι να θεωρηθούν ως πραγματικοί ή δυνητικοί ανταγωνιστές και ότι η σύσταση της κοινής επιχείρησης δεν συνεπάγεται κίνδυνο αποκλεισμού και ακόμη η συμφωνία δεν οδηγεί στη δημιουργία ενός δικτύου ανταγωνιστικών κοινών επιχειρήσεων, οι συμφωνίες σύστασης της Odin δεν πληρούν τους όρους του άρθρου 85 παράγραφος 1.

(29) Πρέπει πάντως να εξεταστεί αν οι ειδικές διατάξεις της συμφωνίας περιορίζουν τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1 ή αν οι ειδικές αυτές διατάξεις δεν υπερβαίνουν αυτό το οποίο είναι αναγκαίο για να εξασφαλιστεί το ξεκίνημα και η σωστή λειτουργία της κοινής επιχείρησης. Ειδικότερα πρέπει να εξεταστεί και το γεγονός αν η επιτυχής παραγωγή και εμπορία του νέου προϊόντος της Odin είναι δυνατό να ανταγωνιστεί σε ορισμένο βαθμό τα σημερινά προϊόντα της Metal Box.

Διατάξεις σχετικά με τις δραστηριότητες των μητρικών εταιρειών

(30) Η παραχώρηση στην Odin του αποκλειστικού δικαιώματος εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί της τεχνογνωσίας η οποία αντιστοιχεί στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας (το οποίο ρητά καθορίζεται ότι περιλαμβάνει μόνο το ειδικά συγκεκριμένο προϊόν) αποτελεί εγγύηση για κάθε μέρος ότι ο εταίρος θα αφιερώσει όλες τις δυνάμεις του στην πραγμάτωση του σχεδίου. Λόγω του ότι η επιτυχία της Odin εξαρτάται από τις προσπάθειες αυτές, οι διατάξεις αυτές θα αναγκάσουν καθένα από τους εταίρους να αναλάβει αφενός τους οικονομικούς, τεχνικούς και εμπορικούς κινδύνους που συνεπάγεται η πραγμάτωση του σχεδίου, αφετέρου δε να μεταδώσει στην Odin απόρρητη τεχνογνωσία. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στην περίπτωση αυτή στην οποία ένα σημαντικό μέρος της πνευματικής ιδιοκτησίας επί της τεχνογνωσίας δεν προστατεύεται από διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Η ίδια ανάλυση ισχύει και για τις διατάξεις: α) σχετικά με τη μη αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης των τελειοποιήσεων που μπορεί να χορηγήσει η Odin στις μητρικές εταιρείες και β) τον περιορισμό της χρήσης των βελτιώσεων αυτών. Οι διατάξεις αυτές εξασφαλίζουν ότι η Odin θα μπορεί να εκμεταλλεύεται αποκλειστικά τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί της τεχνογνωσίας που αντιστοιχεί στο πεδίο της συμφωνίας.

(31) Ακόμη και αν η προστασία που αναγνωρίζεται στην Odin με το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης βαίνει πέραν μιας αρχικής περιόδου για τη νέα τεχνολογία και μπορεί να επεκταθεί εφ' όρου ζωής της Odin, δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί πραγματικά ότι θα μπορούσε να παραβιασθεί το άρθρο 85 παράγραφος 1 εν όψει των ακολούθων περιστατικών:

— το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας επί της τεχνογνωσίας και των δύο μητρικών εταιρειών (και όχι μόνο μιας) επιπλέον της περαιτέρω εργασίας σε έρευνα και ανάπτυξη της Odin είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη όχι μόνο του νέου προϊόντος αλλά επίσης και των μηχανημάτων και της τεχνολογίας που συνδέεται με αυτά· είναι επίσης απαραίτητα για την κατασκευή και την εμπορία του προϊόντος το οποίο ακόμη και αν επιτυχώς παραχθεί, θα πρέπει να κερδίσει και την αποδοχή του καταναλωτή και, μετά από αυτά, να προσαρμοσθεί στις ενδεχόμενες αλλαγές στη ζήτηση των καταναλωτών, στις ποιοτικές απαιτήσεις και στην τεχνολογία παραγωγής,

— δεν υπάρχουν σαφείς περιορισμοί σχετικά με τις τιμές, τις ποσότητες κατά πελάτη ή το χώρο δράσης της Odin ακόμη και αν το νέο προϊόν της μπορεί να ανταγωνισθεί σε κάποιο βαθμό τα σημερινά προϊόντα της Metal Box,

— η αποκλειστικότητα περιορίζεται στο πεδίο της συμφωνίας το οποίο περιγράφεται σαφώς· επιπλέον οι μητρικές εταιρείες δεν περιορίζονται στην έρευνα και ανάπτυξη ή εκμετάλλευση των στενών συγγενών και πιθανώς ανταγωνιστικών προϊόντων.

Η αποκλειστικότητα στην περίπτωση αυτή δεν μπορεί υπό τις περιστάσεις αυτές να συγκριθεί με αποκλειστικές άδειες εκμετάλλευσης του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας επί της τεχνογνωσίας που είναι έτοιμη για τεχνική εκμετάλλευση είτε σε μια σχέση δικαιοπάροχου/δικαιοδόχου (βλέπε απόφαση Boussois/Interpane) (1) ή όταν ο δικαιοπάροχος είναι εταίρος σε μια κοινή επιχείρηση με την οποία μπορεί να ανταγωνίζεται άμεσα (βλέπε απόφαση της Επιτροπής Mitchell-Cotts/Sofiltra) (2).

(32) Η παραχώρηση στην Odin μη αποκλειστικής άδειας χρησιμοποίησης της τεχνογνωσίας των μητρικών εταιρειών και οι διατάξεις για την ανανέωση αυτής τεχνογνωσίας και τη διατήρηση του απορρήτου της, δεν παραβιάζουν το άρθρο 85 παράγραφος 1. Οι διατάξεις αυτές δεν περιορίζουν τη δυνατότητα των μητρικών επιχειρήσεων να πραγματοποιήσουν έρευνα και ανάπτυξη σε στενά συγγενείς και ανταγωνιστικούς τομείς. Πράγματι, αυτή η έρευνα και ανάπτυξη επιτρέπεται ρητά εφόσον κάθε μέρος δεν χρησιμοποιεί την τεχνογνωσία του άλλου μέρους ή τις βελτιώσεις της Odin (αν και οι βελτιώσεις αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν και έξω από το πεδίο της συμφωνίας). Οι διατάξεις αυτές, καθώς και αυτές που αφορούν το απόρρητο, δεν κάνουν τίποτε άλλο από το να εξασφαλίζουν την εμπιστευτικότητα της απόρρητης τεχνογνωσίας και να προλαμβάνουν τη χρησιμοποίηση της Odin από το έτερο μέρος ως μέσο για την πρόσβαση σε τεχνογνωσία που άλλως δεν θα μπορούσε να έχει.

(33) Οι υποχρεώσεις των μερών σε σχέση με την παραχώρηση της τεχνολογίας μετά τη διάλυση ή την καταγγελία, δεν παραβιάζουν το άρθρο 85 παράγραφος 1. Σε μια τέτοια περίπτωση και τα δύο μέρη θα έχουν πρόσβαση όχι μόνο απεριόριστα στις βελτιώσεις στις προέβη η Odin αλλά επίσης και στη χρήση στο πεδίο της συμφωνίας της τεχνογνωσίας του άλλου μέρους. Έτσι σε περίπτωση διάλυσης της Odin ή πώλησης από ένα μέρος, και τα δύο μέρη είναι ελεύθερα να ανταγωνίζονται μεταξύ τους χρησιμοποιώντας όλη την τεχνογνωσία συμπεριλαμβανομένης και αυτής του άλλου μέρους που αντιστοιχεί στο πεδίο της συμφωνίας και χρησιμοποιώντας και τις ιδικές τους βελτιώσεις, καθώς και τις βελτιώσεις της Odin σε οποιονδήποτε τομέα. Ο περιορισμός χρήσης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί της τεχνογνωσίας του άλλου μέρους στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας αποτελεί αναγκαία συνέπεια της περιορισμένης συνεργασίας σε ένα συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων. Πράγματι, επειδή είναι σχετικά ευχερής η διάλυση ή πώληση της εταιρείας μετά από ενέργειες ενός από τα μέρη για να επιτύχει πρόσβαση στην τεχνογνωσία του άλλου μέρους έξω από το

(1) ΕΕ αριθ. L 50 της 19. 2. 1987, σ. 30.
(2) ΕΕ αριθ. L 41 της 11. 2. 1987, σ. 31.

ειδικά καθορισμένο πεδίο της συμφωνίας. Η ευκολία της διάλυσης ή της πώλησης (με τη συνδεόμενη πρόσβαση στην τεχνογνωσία) εξασφαλίζει επίσης ότι η Metal Box δεν θα μπορεί να χρησιμοποιεί τη δυνατότητα ελέγχου που έχει από κοινού με το έτερο μέρος στην Odin για να αποκλείει την πλήρη και ενεργό εκμετάλλευση του νέου προϊόντος εφόσον κρίνει ότι η εκμετάλλευση αυτή μπορεί να παραβλάψει τα προϊόντα τα οποία ήδη σήμερα παράγει. Επίσης, η Metal Box δεν μπορεί να επιβάλει εδαφικούς περιορισμούς στην παραγωγή ή τις πωλήσεις της Odin χωρίς είτε να προκαλέσει διάλυση αν το επιθυμεί και η Elopak είτε χωρίς η Elopak να αποκτήσει τη δυνατότητα να επιδιώξει το δικαίωμα εκμετάλλευσης του νέου προϊόντος στο έδαφος στο οποίο η Metal Box αντιτίθεται στην εκμετάλλευση από την Odin. Ειδικότερα, η Elopak δεν έχει κίνητρα για να περιορίσει την παραγωγή της Odin ή το γεωγραφικό πεδίο των πωλήσεών της. Ούτε υπάρχει οποιοσδήποτε λόγος για να υποτεθεί ότι η Metal Box θα χρησιμοποιήσει τη δυνατότητα συνελέγχου της στην Odin κατά τρόπο ασυμβίβαστο με το άρθρο 85 παράγραφος 1.

(34) Στο άρθρο 85 παράγραφος 1 δεν εμπίπτουν ούτε οι παρακάτω περιορισμοί: α) η υποχρέωση κάθε μητρικής εταιρείας πέντε χρόνια μετά τη διάλυση της Odin (ή την πώληση από ένα μέρος των μετοχών του) να μην επιτρέπουν σε ανταγωνιστή της άλλης μητρικής εταιρείας να χρησιμοποιεί την τεχνογνωσία αυτής της άλλης εταιρείας ή τις βελτιώσεις στις οποίες προέβη η Odin και β) η διάταξη που παρέχει στον πωλητή δικαίωμα πρώτης άρνησης σε περίπτωση περαιτέρω πωλήσεων. Οι διατάξεις αυτές είναι αναγκαίο αποτέλεσμα της σύστασης της Odin χωρίς τις οποίες οι δύο μητρικές εταιρείες δεν θα ήταν εύλογο να συνεργαστούν. Χωρίς τις διατάξεις αυτές και, ειδικότερα, λόγω και της ευχέρειας πώλησης ή διάλυσης της εταιρείας, η δυνατότητα ενός ανταγωνιστή να αποκτήσει την τεχνογνωσία θα απέτρεπε και τα δύο μέρη από το να κοινοποιήσουν όλη την τεχνογνωσία η οποία είναι απαραίτητη στην Odin για την επιτυχή ανάδειξη του νέου προϊόντος. Ούτε θα πρέπει να έχουν οι ανταγωνιστές άμεση πρόσβαση στις βελτιώσεις της Odin χωρίς να φέρουν ούτε τον κίνδυνο ούτε το βάρος των οικονομικών επενδύσεων τα οποία φέρει κάθε μέρος. Η προστασία αυτή των βελτιώσεων της Odin είναι αναγκαία για να εξασφαλίσει το πνεύμα συνεργασίας των μερών και την αφιέρωση των αναγκαίων κεφαλαίων στην Odin για την ανάπτυξη του νέου προϊόντος. Τα ίδια επιχειρήματα ισχύουν και για την απαγόρευση διάθεσης των μετοχών της Odin χωρίς τη συναίνεση του άλλου μέρους· αποτελεί και αυτό επίσης έκφραση της επιθυμίας των μερών να αναλάβουν την πραγμάτωση ενός ειδικού σχεδίου με ένα ειδικευμένο συνέταιρο.

Διατάξεις σχετικά με τους επιβαλλόμενους στην Odin περιορισμούς

(35) Οι διατάξεις που αφορούν τη χρησιμοποίηση από την Odin των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των μητρικών εταιρειών επί της τεχνογνωσίας και η υποχρέωση διατήρησης απόρρητης της τεχνογνωσίας αυτής είναι αναγκαίες για να αποφευχθεί η διακύβευση και η υπομόνευση της Odin. Αποτελεί αναγκαία συνέπεια της επιθυμίας των μητρικών εταιρειών να περιορίσουν τη συνεργασία σε ένα συγκεκριμένο τομέα και αντανάκλαση του νόμιμου σκοπού διατήρησης του απόρρητου της τεχνογνωσίας. Τέτοιες διατάξεις αναγνωρίστηκαν πράγματι από το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 556/89 της Επιτροπής [7] ως θεμιτές στα πλαίσια των αδειών εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας. Τελικά, δεν υφίστανται σαφείς τιμολογιακοί, ποσοτικοί ή εδαφικοί περιορισμοί επί της Odin. Κατά συνέπεια, στα πλαίσια της υπόθεσης αυτής, οι διατάξεις σχετικά με τις δραστηριότητες της Odin δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 1.

Σιωπηροί περιορισμοί

(36) Η προηγηθείσα ανάλυση κατέδειξε ότι ούτε η σύσταση της Odin ούτε καμία από τις λεπτομερείς διατάξεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 1. Πράγματι οι επιμέρους διατάξεις θεωρούνται ότι είναι:

— είτε διατάξεις που δεν περιορίζουν τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1,

— είτε διατάξεις οι οποίες σε άλλο πλαίσιο θα ήταν δυνατό να περιορίσουν τον ανταγωνισμό αλλά στην παρούσα υπόθεση όχι. Επειδή οι διατάξεις αυτές δεν μπορούν να αποσυνδεθούν από την ίδρυση της Odin χωρίς να κλονιστεί η ύπαρξή της και ο σκοπός της επειδή η ίδρυση της Odin δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 1, οι ειδικές αυτές διατάξεις κείνται επίσης εκτός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 1.

Μια τελική εξέταση είναι πάντως απαραίτητη για κάθε έμμεση ή αναπόφευκτη αντιανταγωνιστική συνέπεια, ιδιαίτερα σαν αποτέλεσμα του νέου δυνητικού ανταγωνισμού που μπορεί να δημιουργηθεί μεταξύ της Metal Box και της Odin εάν τα νέα προϊόντα της τελευταίας παρουσιάσουν εμπορική επιτυχία. Όπως εξηγήθηκε παραπάνω, δεν υπάρχουν ρητές διατάξεις που να περιορίζουν τον ανταγωνισμό μεταξύ της Metal Box και της Odin και ειδικότερα δεν υπάρχει γεωγραφική διαίρεση της ΕΟΚ. Όπως έχει δηλωθεί, ιδιαίτερα η Elopak δεν έχει λόγο να περιορίσει την παραγωγή της Odin ή τη γεωγραφική ακτίνα των πωλήσεών της. Ούτε υπάρχει λόγος να υποθέσει κανείς ότι η Metal Box θα χρησιμοποιήσει το συνελεγχό της επί της Odin κατά τρόπο ασυμβίβαστο με το άρθρο 85 παράγραφος 1. Σε περίπτωση όπως αυτή που εξετάζεται, δεν μπορεί να υπάρχει έμμεσος αντιανταγωνιστικός αντίκτυπος στις δραστηριότητες των μητρικών επιχειρήσεων έξω από την κοινή επιχείρηση όχι μόνο γιατί τα μέρη ούτε καν δυνητικά δεν ήταν ανταγωνιστές κατά την ίδρυση της Odin, αλλά και διότι επίσης κανένα μέρος δεν μπορούσε πραγματικά να αναπτύξει το νέο προϊόν χωρίς την πλήρη και ενεργό συμμετοχή του συνεταίρου του. Τέλος, κάθε κίνδυνος έμμεσων αντιανταγωνιστικών αποτελεσμάτων που θα προέρχεται από το δυνητικό ανταγωνισμό μεταξύ Metal Box και Odin μετριάζεται από την ευκολία με την οποία η διάλυση ή η πώληση της Odin μπορεί να προκληθεί καθώς και με την

[1] ΕΕ αριθ. L 61 της 4. 3. 1989, σ. 1.

ευρεία χρήση, μετά τη λήξη, των δυνατοτήτων για όλα τα μέρη, που αυτό συνεπάγεται (βλέπε σημείο 11 παραπάνω).

Συμπεράσματα

(37) Κατά συνέπεια, θα πρέπει να συναχθεί ότι οι συμφωνίες μεταξύ της Metal Box και της Elopak για τη σύσταση της Odin και οι συναφείς συμφωνίες και οι μεταβιβάσεις τεχνολογίας που περιγράφηκαν στην απόφαση αυτή δεν έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1. Ως εκ τούτου, δεν είναι αναγκαίο να εξεταστεί αν επηρεάζεται το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Επομένως, δεν υφίστανται λόγοι, βάσει των πραγματικών περιστατικών που βρίσκονται στη διάθεση της Επιτροπής, για να προβεί αυτή σε σχετικές ενέργειες κατά το άρθρο 85 παράγραφος 1. Η Επιτροπή μπορεί, έτσι, να χορηγήσει στις εν λόγω συμφωνίες αρνητική πιστοποίηση κατά το άρθρο 2 του κανονισμού αριθ. 17,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Βάσει των πραγματικών περιστατικών που έχει στη διάθεσή της, η Επιτροπή δεν έχει λόγους για να ενεργήσει σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης των συμφωνιών για τη σύσταση της Odin Development Ltd από την Elopak A/S, την Elopak Ltd και τη Metal Box Plc., καθώς και κατά των συναφών με τη σύσταση αυτή συμφωνιών.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται προς:

— Odin Development Ltd,
PO Box 66,
Stevenage
UK-Hertfordshire SG1 2LU,

— Elopak A/S,
PO Box 523,
N-3412 Lierstranda,

— CMB Packaging SA,
rue du Noyer 211,
B-1040 Bruxelles,

— CMB Packaging (UK) Ltd,
Woodside,
Perry Wood Walk,
UK-Worcester WR5 1EQ,

— Elopak Ltd,
Gunnels Wood Road
Stevenage,
UK-Hertfordshire SG1 2BQ.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 1990.

Για την Επιτροπή

Leon BRITTAN

Αντιπρόεδρος